

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia grudnia 2009 r.

**Pan
Władysław Husejko
Marszałek
Województwa Zachodniopomorskiego**

LSZ-410-82-03/2009
P/09/095

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, przeprowadziła kontrolę Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, zwanego dalej „Urzędem” w zakresie zatrudniania w Urzędzie osób niepełnosprawnych w latach 2005–2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 26 listopada 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Urzędu w zakresie objętym kontrolą, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. W latach 2005 – 2009 (do 30.06) w Urzędzie zatrudniano od 1 do 5 osób² niepełnosprawnych. Najwyższe zatrudnienie tych pracowników (5 osób) zanotowano w czerwcu 2009 r., z których 4 posiadało orzeczenia o umiarkowanym i 1 o lekkim stopniu niepełnosprawności. Pracownicy ci wykonywali swoje obowiązki w oparciu o umowy o pracę zawarte na czas nieokreślony (4 osoby) lub na czas zastępstwa osoby przebywającej na urlopie wychowawczym (1 osoba).

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² w przeliczeniu na pełne etaty.

W badanym okresie nabór do pracy w Urzędzie dokonywany był w oparciu o ogłoszenia, opracowane i upublicznione zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych³. W ogłoszeniach o naborze do pracy nie stosowano zapisów zachęcających osoby niepełnosprawne do udziału w postępowaniu rekrutacyjnym.

Zatrudniając w poszczególnych miesiącach badanego okresu od 1 do 5 pracowników niepełnosprawnych (od 0,3 do 1,1 % ich ogółu), w Urzędzie nie osiągnięto wskaźnika zatrudnienia⁴ przewidzianego w art. 21 ust. 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁵, zwanej w dalszej *ustawą o rehabilitacji*, uprawniającego do zwolnienia z wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Spowodowało to konieczność odprowadzenia w badanym okresie, na rzecz PFRON, kwoty 765,5 tys. zł. Kontrola rozliczeń z PFRON za grudzień 2007 i 2008 r. oraz za czerwiec 2009 r. wykazała, że wpłaty dokonane zostały w kwotach i terminach określonych w art. 49 ust. 2 *ustawy o rehabilitacji*.

2. Kontrola deklaracji ZUS ZUA – dotyczących 5 zatrudnionych na dzień 30.06.2009 r. pracowników niepełnosprawnych – wykazała, że Urząd prawidłowo i terminowo przekazywał do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) informacje o stopniu niepełnosprawności tych pracowników, tj. bezpośrednio po przedstawieniu przez nich stosownych orzeczeń.

Stwierdzono również, że Urząd na dzień 25 września 2009 r. zatrudniał 5 osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, bez uzyskania pozytywnych opinii Państwowej Inspekcji Pracy (PIP) o przystosowaniu do ich potrzeb stanowisk pracy. Stanowiło naruszenie art. 4 ust. 5 pkt 1 *ustawy o rehabilitacji*. Po ustaleniu w trakcie kontroli NIK tej nieprawidłowości Urząd, pismem z dnia 21.10.2009 r., zwrócił się do PIP o wydanie brakujących opinii.

W kontrolowanym okresie Urząd – zgodnie z art. 15 ust. 2, art. 17 i art. 19 ust. 1 *ustawy o rehabilitacji* – umożliwiał osobom niepełnosprawnym korzystanie z prawa do: zmniejszonego wymiaru czasu pracy, przerwy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek oraz dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 10 dni. Zainteresowanym podnoszeniem kwalifikacji pracownikom niepełnosprawnym umożliwiono uczestnictwo w szkoleniach, dostosowanych do rodzaju wykonywanej pracy.

3. Urząd na czas przeprowadzenia kontroli NIK funkcjonował w 13 budynkach (12 w Szczecinie i 1 w Koszalinie), z których 5 stanowiło własność Województwa Zachodniopomorskiego, 1 użytkowany na podstawie porozumienia zawartego z Wojewodą Zachodniopomorskim,

³ Dz.U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458

⁴ 3 % w 2005 r., 4 % w 2006 r., 5 % w 2007 r. i 6 % w 2008 r. i latach następnych

⁵ Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.

a pozostałe 7 na podstawie umów najmu. Dwa z tych budynków, w których funkcjonował Urząd (przy ul. Piłsudskiego 40-42 wejście od tej ulicy oraz przy ul. Starzyńskiego 3-4 w Szczecinie), w pełnym zakresie spełniały wymagania przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁶, zwanego w dalszej treści wystąpienia pokontrolnego *rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych*.

Przeprowadzone w trakcie kontroli oględziny wykazały, że w pozostałych 11 budynkach stanowiących siedziby Urzędu, występują bariery architektoniczne utrudniające wejście i pobyt w nich osobom niepełnosprawnym z dysfunkcją narządu ruchu. M.in. stwierdzono, że:

- przed 3 z budynków Urzędu nie było wydzielonych i oznakowanych miejsc postojowych dla niepełnosprawnych,
- wejścia do 4 budynków nie były przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo, ze względu na podwyższone progi i brak sygnalizacji przywoławczej,
- 5 z tych budynków nie było wyposażonych w windy, a także w pochylnie bądź transportery przychodowe umożliwiające przemieszczanie się osób niepełnosprawnych ruchowo między kondygnacjami,
- w 8 z tych budynków nie było przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo toalet, a w 3 pozostałych toalety te nie odpowiadały – co do rozmiaru przestrzeni manewrowej – wymogom § 86 ust. 1 pkt 1 *rozporządzenia w sprawie warunków technicznych*.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o *podjęcie działań zmierzających do ograniczenia barier architektonicznych w budynkach Urzędu, utrudniających pracownikom i innym osobom niepełnosprawnym wejście i przemieszczanie się między kondygnacjami oraz korzystanie z pomieszczeń sanitarnych*.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Marszałka – w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Marszałkowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

⁶ Dz.U. Nr 75, poz. 690 ze zm.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.